

Opis procesu, ktorým sa identifikujú kritické subjekty

Kritické subjekty sa identifikujú, zaraďujú do sektora kritickej infraštruktúry a vyradujú z neho na základe presných prahových hodnôt kritérií významnosti vplyvu na poskytovanie základnej služby podľa § 14 ods. 3 zákona č. 367/2024 Z. z. Podmienkou identifikácie kritického subjektu podľa § 9 ods. 1 písm. c) zákona č. 367/2024 Z. z. a jeho zaradenia v sektore je skutočnosť, že spĺňa aspoň jedno kritérium významnosti vplyvu. Celý proces sa nezaobíde bez zapojenia všetkých dotknutých ústredných orgánov, ktoré na základe svojich odborných a sektorových znalostí posudzujú relevantnosť informácií a údajov potrebných na identifikovanie kritického subjektu. Ústredný orgán je oprávnený vyžadovať od subjektov, o ktorých možno dôvodne predpokladať, že budú identifikované podľa tohto zákona ako kritické subjekty alebo kritické subjekty osobitného európskeho významu, súčinnosť a poskytnutie potrebných údajov, dokladov a vysvetlení podľa § 11 ods. 4 písm. e) zákona č. 367/2024 Z. z.

Identifikácia kritických subjektov sa vykonáva podľa § 9 zákona č. 367/2024 Z. z. a na základe určenia prahových hodnôt pre kritériá významnosti vplyvu podľa § 14 ods. 3 zákona č. 367/2024 Z. z. pre každý sektor a podsektor a pre každú základnú službu.

V oznámení o určení kritického subjektu sa postupuje podľa § 9 ods. 2 zákona č. 367/2024 Z. z. Ústredný orgán podľa § 6 písm. d) zákona č. 367/2024 Z. z. oznamuje kritickému subjektu, že bol identifikovaný a súčasne ho poučuje o opatreniach, povinnostiach, prípadne ďalších špecifikáciách vyplývajúcich zo zákona č. 367/2024 Z. z.

Ak sú splnené kritériá na identifikáciu kritického subjektu, po zohľadnení stratégie a posúdení rizika je ústredný orgán povinný písomne oznámiť kritickému subjektu najneskôr do 30 dní od identifikácie subjektu ako kritického subjektu, že bol identifikovaný ako kritický subjekt a určený v sektore a podsektore podľa prílohy č. 1. Ústredný orgán vo svojom oznámení uvedie, na základe akej právnej úpravy bol subjekt identifikovaný ako kritický subjekt, ktorú základnú službu alebo základné služby poskytuje, do ktorého sektora a podsektora kritický subjekt určuje. Kritický subjekt je povinný plniť povinnosti podľa tohto zákona č. 367/2024 Z. z. po uplynutí desiatich mesiacov od doručenia oznámenia o určení. Posledným krokom v procese určovania kritických subjektov je samotné určenie ministerstvom vnútra zaradením do zoznamu kritických subjektov.

Kritické subjekty v digitálnej infraštruktúre a finančnom sektore sú vystavené jedinečným a veľmi dynamickým hrozbám, ktoré majú potenciál výrazne narušiť ich prevádzku a služby, čo má následne široký dopad na ostatné sektory kritickej infraštruktúry a spoločnosť ako celok. Keďže tieto sektory majú význam pre udržanie stability a bezpečnosti štátu, je nevyhnutné zabezpečiť ich odolnosť voči kybernetickým útokom a technologickým narušeniam v osobitných predpisoch. Preto sa kladie dôraz na potrebu špecifikovať zodpovednosti týchto sektorov s cieľom čo najefektívnejšie chrániť kritické základné služby, zabezpečiť kontinuitu činností a minimalizovať potenciálne vplyvy na ostatné sektory a občanov.

Tento rámec zahŕňa špecifické opatrenia na posúdenie rizík, plánovanie odolnosti, postupy reakcie na incidenty a povinné hlásenie incidentov. Na tento účel ústredný orgán oznámi kritickým subjektom v sektore Financie, že sa na nich nevzťahujú povinnosti ustanovené podľa § 19 ods. 3 a budú postupovať podľa osobitných predpisov v oblasti finančného trhu, ktorými je najmä zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení

niektorých zákonov a nariadenie DORA¹ a podľa zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 69/2018 Z. z.“).

Prevádzkovateľom kritickej základnej služby podľa zákona č. 69/2018 Z. z. (ďalej len „PKZS“) je taký prevádzkovateľ základnej služby (ďalej len „PZS“), ktorý reálne vykonáva aspoň jednu z „kritických základných služieb“ vymedzených zákonom. Ide o strategický status s vyššou mierou verejného záujmu, pretože narušenie tejto služby by mohlo mať významný dopad na bezpečnosť, verejný poriadok, zdravie či ekonomiku. Zákon výslovne uvádza, že ak PZS vykonáva čo i len jednu z týchto kritických služieb (napr. činnosť v sektorech podľa prílohy č. 1 pri podnikoch aspoň veľkosti stredný podnik, kvalifikované dôveryhodné služby, správa Top Level Domain – doméne najvyššej úrovne, služba Domain Name System – systém názvov domén, verejné elektronické komunikačné siete a služby), stáva sa PKZS a túto skutočnosť je povinný oznámiť Národnému bezpečnostnému úradu (ďalej len „úrad“); úrad to následne zapíše do registra PZS.

Samotné postavenie PZS vyplýva zo zápisu v registri, do ktorého úrad zaraďuje okrem ústredných orgánov a „kritických subjektov“ aj osoby pôsobiace v určených sektorech a subjekty s osobitným významom (napr. jediný poskytovateľ kľúčovej služby SR, subjekty s potenciálom systémového rizika, poskytovateľ registrácie názvov domén, správca IT verejnej správy či vybrané orgány územnej samosprávy). PKZS teda nie je samostatnou kategóriou mimo PZS; ide o PZS s kritickým portfóliom služieb, na ktoré sa preto viažu prísnejšie povinnosti a dohľad.

Kritériá významnosti vplyvu pre identifikovanie kritických subjektov budú predložené ministrom vnútra SR na rokovanie vlády SR v samostatnom materiáli.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2554 zo 14. decembra 2022 o digitálnej prevádzkovej odolnosti finančného sektora a o zmene nariadení (ES) č. 1060/2009, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 909/2014 a (EÚ) 2016/1011.